

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžk/5/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200655
Dátum vydania rozhodnutia: 21.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8015200655.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD., v právnej veci žalobcu: J. H. R., E., bytom K. XX, XXX XX A., zastúpeného JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, advokátom so sídlom Kutlíkova 17, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: 1.) Okresný úrad Kežmarok, pozemkový a lesný odbor, so sídlom Mučeníkov 4, 060 01 Kežmarok, 2.) Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Námestie mieru 3, 081 92 Prešov, v konaní o návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a o žalobe proti rozhodnutiu a postupu žalovaného 1.) č.j. OÚ-KK-PLO-2015/123-4-AJ z 12. januára 2015, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 6S/29/2015-48 z 15. júna 2016, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/29/2015-48 z 15. júna 2016 v časti zastavenia konania z a m i e t a.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/29/2015-48 z 15. júna 2016 v časti zamietnutia návrhu na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej v texte rozhodnutia aj „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) postupom podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie v časti žaloby na preskúmanie postupu a rozhodnutia žalovaného 1.) č.j. OÚ-KK-PLO-2015/123-4-AJ z 12. januára 2015 z dôvodu, že predmetné rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu nepodlieha súdnemu prieskumu v zmysle ust. § 247 ods. 2 OSP a zamietol návrh na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy v zmysle ust. § 250v ods. 5 OSP. Zároveň rozhodol o nepriznaní trov konania účastníkom.

2. Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na základné podmienky konania podľa piatej časti

druhej hlavy OSP v zmysle ust. § 247 ods. 2 OSP, ktoré musia byť splnené, aby súd v správnom súdnictve preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie, a to vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa pripúšťajú voči napadnutému rozhodnutiu.

3. Dôvodil, že z obsahu napadnutého rozhodnutia je zrejmé a nepochybné, že ide o prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu s tým, že obsahovalo správne poučenie o možnosti podania opravného prostriedku. Zdôraznil, že skutočnosť, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, proti ktorému zákon pripúšťa opravný prostriedok, nadobudlo právoplatnosť z dôvodu, že opravný prostriedok proti nemu bol zo strany žalobcu podaný oneskorene však neznamená, že ide o rozhodnutie, ktoré spĺňa podmienku podľa § 247 ods. 2 OSP. Nejde totiž o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťaajú, nadobudlo právoplatnosť, ale ide o prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu, proti ktorému bolo odvolanie podané po lehote, t.j. nadobudlo právoplatnosť, ako keby odvolanie podané nebolo.

4. Uviedol, že rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa môže byť predmetom súdneho prieskumu len v takom prípade, ak ide o prvostupňové správne rozhodnutie, proti ktorému zo zákona nie je možné sa odvolať (§ 247 ods. 3 OSP).

5. Ďalej krajský súd poukázal na zásadu subsidiarity súdneho prieskumu, čo znamená, že súdna ochrana nastupuje až v okamihu, keď sa účastník správneho konania nemôže domôcť svojich práv v rámci správneho konania uplatnením prípustných riadnych opravných prostriedkov. Za vyčerpanie opravných prostriedkov v rámci správneho konania treba považovať až rozhodnutie o nich v rámci druhostupňového konania na príslušnom správnom orgáne, pričom až proti takémuto rozhodnutiu je možné podať žalobu podľa druhej hlavy piatej časti OSP (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4SŽa/3/2013 z 11. decembra 2013).

6. Ďalej dôvodil, že podanie žalobcu bolo výslovne označené ako žaloba proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu podľa § 247 a nasl. OSP a ako žalovaný správny orgán bol označený správny orgán prvého stupňa, Okresný úrad Kežmarok, pozemkový a lesný odbor. Uviedol, že vzhľadom na viazanosť obsahom a rozsahom žaloby, ako aj petítom formulovaným žalobcom zastúpeným advokátom, t.j. tým, čo žiadal žalobca preskúmať a na akom právnom základe, krajský súd nemal inú možnosť, len konštatovať, že žaloba bola podaná proti rozhodnutiu, ktorého preskúmanie podľa druhej hlavy piatej časti OSP je vylúčené, keďže žaloba je v rozpore príslušnými ustanoveniami § 247 a nasl. OSP pre nesplnenie procesných podmienok konania. Krajský súd podľa § 250d ods. 3 OSP konanie v tejto časti zastavil.

7. Vo vzťahu k žalobe (návrhu) podľa § 250v OSP, v zmysle ktorej sa žalobca domáhal zrušenia listu žalovaného 2.) z 30. apríla 2015 označeného ako „Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania - oznámenie“ a navrhol v tejto časti konanie zastaviť, krajský súd poukazoval na to, že ani žaloba v tejto časti nie je dôvodná.

8. Cieľom právnej úpravy podľa § 250v OSP je, aby sa osoba, do práv ktorej sa zasiahlo nezákonným postupom správneho orgánu, ktorý nie je rozhodnutím, mohla pred súdom domáhať účinnej súdnej ochrany. Zákonnými náležitosťami návrhu je tvrdenie, že navrhovateľove práva boli porušené nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, resp. iným individuálnym správnym aktom. Takýto nezákonný zásah ako aj rozsah porušenia jeho práv musí byť konkretizovaný, musí smerovať priamo proti navrhovateľovi a musí trvať, resp. musí objektívne hroziť jeho opakovanie. Nepostačuje domáhať sa určenia, že zásah je nezákonný. Zároveň musí byť špecifikované časové určenie, kedy bol zásah vykonaný, predovšetkým pre potreby posúdenia plynutia objektívnej aj subjektívnej lehoty na podanie takéhoto návrhu.

9. Krajský súd svoje úvahy zhrnul tak, že podľa piatej hlavy piatej časti OSP (§ 250v) sa postupuje vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba napáda zásah orgánu verejnej správy do práv a právom chránených záujmov, ktorý nie je rozhodnutím. Cieľom ochrany poskytnutej v ust. § 250v OSP je ukončenie nezákonného zásahu správneho orgánu, ktorý stále trvá a proti ktorému sa dotknutá osoba

nemôže brániť inými zákonnými prostriedkami.

10. Z uvedeného podľa názoru krajského súdu bezpochyby vyplýva, že ochrana v zmysle § 250v OSP smeruje proti zásahu správneho orgánu, ktorý nie je rozhodnutím. Táto zákonná podmienka však v danej veci nie je podľa krajského súdu splnená.

11. Krajský súd ďalej uviedol, že rozhodnutím správneho orgánu je každé rozhodnutie, ktorým sa zakladajú, menia, rušia alebo ktorým môžu byť priamo dotknuté práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb. Takéto rozhodnutia správneho orgánu, konajúceho na poslednom stupni môžu byť predmetom súdneho preskúmania podľa druhej hlavy piatej časti OSP (ak osobitné predpisy súdny prieskum nevyklučujú) upravujúcej konanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§ 247 a nasl. OSP).

12. Za spôsobilý predmet súdneho prieskumu podľa krajského súdu sa považujú aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy ako právno-aplikačné akty správnych orgánov. Môže ísť o osvedčenia, posudky, vyjadrenia, odporúčania a iné podobné opatrenia. Základným kritériom je, aby tieto správne akty mali autoritatívny vzťah ku konkrétnej osobe, pričom správny orgán vystupuje prostredníctvom tohto úkonu v pozícii vykonávateľa štátnej moci (s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/18/2011).

13. Krajský súd konštatoval, že oznámenie správneho orgánu o tom, že zo strany účastníka bola zmeškaná lehota na podanie opravného prostriedku a, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu tak nadobudlo právoplatnosť, nepochybne má charakter rozhodnutia, aj keď nie je vydané vo forme rozhodnutia, keďže príslušné ustanovenia Správneho poriadku v prípadoch, kedy je odvolanie účastníka podané po zákonnej lehote, vydanie rozhodnutia nevyžadujú.

14. Na základe uvedeného krajský súd uviedol, že list žalovaného 2.) z 30. apríla 2015 označený ako „Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania - oznámenie“ má povahu rozhodnutia vydaného príslušným orgánom verejnej správy. List bol vydaný vo vzťahu ku konkrétnej fyzickej osobe a autoritatívne sa v ňom konštatuje, že na základe právneho posúdenia veci príslušným správnym orgánom, účastník konania zmeškal lehotu na podanie opravného prostriedku, následkom čoho sa o jeho podaní nebude ďalej konať.

15. Pri vyslovení záveru, že list žalovaného 2.), ktorý žalobca označil ako nezákonný zásah, má charakter rozhodnutia, prvostupňový súd skonštatoval, že podaná žaloba (návrh) v tejto časti nie je dôvodná, keďže nie sú splnené zákonné podmienky na konanie podľa § 250v OSP. Krajský súd preto v tejto časti žalobe nevyhovел a podľa § 250v ods. 4 OSP ju ako nedôvodnú zamietol.

16. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250v ods. 5 OSP s tým, že neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému 2.) takéto právo zo zákona neprislúcha. Vo vzťahu k časti žaloby, v ktorej bolo konanie zastavené súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) v spojení s § 246c ods. 1 OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

II.

17. Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote prostredníctvom zástupcu odvolanie (kasačnú sťažnosť) žalobca, v ktorom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že zruší list žalovaného 2.) z 30. apríla 2015 a rovnako zruší aj rozhodnutie žalovaného 1.) č.j. OÚ-KK-PLO-2015/123-4-AJ z 12. januára 2015 v celom rozsahu a vec vráti žalovanému 1.) na konanie a rozhodnutie.

18. V prípade posúdenia podania označeného ako odvolanie (kasačná sťažnosť) Najvyšším súdom Slovenskej republiky uviedol ako dôvod ust. § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP, teda, že nesprávnym

procesným postupom súd znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

19. V prípade posúdenia podania žalobcu ako odvolania ako dôvod uviedol ust. § 205 ods. 2 písm. a) OSP v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) a písm. h) OSP.

20. Žalobca poukázal predovšetkým na rozdielnosť právnej úpravy vo vzťahu k ochrane pred nezákonným zásahom orgánov verejnej správy v zmysle ust. § 250v OSP, keď v čase začatia predmetného konania Občiansky súdny poriadok neumožňoval podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiam správneho súdu a v čase kasačného konania účinnej právnej úpravy Správny súdny poriadok nevyklučuje podanie kasačnej sťažnosti proti právoplatným rozhodnutiam krajského súdu vydaným v konaní o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy.

21. Žalobca uviedol, že nikde v texte netvrdil, že žaluje zákonnosť právoplatného rozhodnutia, tvrdil, že pre správoplatnenie zmieneného rozhodnutia neboli nikdy splnené podmienky tak procesné, ako ani hmotnoprávne. Z dôvodu nezákonnosti postupu a nie rozhodnutia, preto žalobca i výslovne súd upozornil na okolnosť, že v rozpore so znením § 250 ods. 4 OSP žalované sú oba orgány a nie len ten správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni, ako by to bolo pri právoplatnom rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní.

22. Podľa názoru žalobcu sa nevyžaduje právoplatnosť rozhodnutia získaného namietaným postupom. Žalobca je však presvedčený, že súd musí skúmať zákonnosť tohto postupu. Postupom správneho orgánu, ktorý je preskúmateľný v správnom súdnictve, je jeho činnosť, ktorou správny orgán realizuje svoju právomoc vymedzenú osobitnými zákonmi.

23. Žalobou v správnom súdnictve možno napadnúť i také postupy, ktoré spočívajú v prijímaní rozhodnutí procesného charakteru, ktorých cieľom je príprava konečného rozhodnutia. Táto otázka je podľa názoru žalobcu oprávnená pri vydaní prvostupňového rozhodnutia žalovaného 1.), ktorou tento orgán podľa svojho vyjadrenia sledoval údajne ten účel, aby mohol vykonať štátny dozor v lesoch. Neexistencia takéhoto súvisu udelenej pokuty k deklarovanému účelu spôsobuje zmatečnosť rozhodnutia o uložení pokuty a povinnú účasť žalovaného 1.) a preskúvanie jeho rozhodnutia v konaní pred súdom, najmä so zreteľom na § 245 ods. 1 OSP. Ďalej uviedol, že ak by toto prvostupňové rozhodnutie bolo nezákonné a nebolo by žalované jeho preskúvanie, sotva by bolo možné napadnúť žalobou až Preskúvanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania - oznámenie z 30. apríla 2015, vydané žalovaným 2.) a popritom tvrdiť nezákonnosť postupu spočívajúcu v nezákonnom prvostupňovom rozhodnutí o uložení pokuty.

24. Ďalej žalobca konštatoval, že pred napadnutím zákonnosti postupu sa nevyžaduje vyčerpanie opravných prostriedkov. Nepochybne však žalobca pred podaním žaloby o preskúvanie zákonnosti postupu musel vyčerpať všetky zákonné prostriedky účinnej ochrany pred nezákonnými postupmi, ktoré sa poskytujú účastníkovi na jeho ochranu, teda i odvolanie, ako to žalobca učinil.

25. Ďalej sa žalobca zaoberal vzťahom medzi druhou a piatou hlavou piatej časti OSP Podľa doslovného textu § 247 OSP sa preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu. Podľa § 250v OSP sa preskúmava zákonnosť zásahu orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím. Z uvedeného podľa žalobcu vyplýva, že úprava v § 247 OSP je všeobecnejšia, a preto sa musí uplatniť vždy, ak nejde o zásah, o ktorom sa ustanovuje v § 250v OSP. To potvrdzuje aj § 250v ods. 8 OSP, ktorý odkazuje len na primerané použitie prvej a druhej hlavy tejto časti Občianskeho súdneho poriadku.

26. Žalobca, zastúpený advokátom od počiatku tvrdil, že pre nesprávny postup prvostupňového správneho orgánu došlo k zmatečnému uloženiu pokuty subjektu, ktorému ju uložiť nemožno. Napadnuté prvostupňové rozhodnutie je podľa žalobcu potrebné zrušiť a konanie zastaviť preto, lebo toto rozhodnutie nemožno ničím napraviť.

27. V ďalšom poukázal na svoje vyjadrenie prednesené na pojednávaní krajského súdu. Zopakoval, že pokuta nemala byť uložená jemu ako fyzickej osobe, ale obhospodarovateľovi, ktorým je Pozemkové spoločenstvo Slovenská Ves, IČO: 37 878 841. Rovnako uviedol jemu nezrozumiteľné skratky a doručovanie oznámení Pozemkovému spoločenstvu Slovenská Ves. Ďalej namietal vznik fikcie doručenia a v súvislosti s náhradným doručením poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sž/35/2002. Dôvodil tiež, že správny orgán nemá právomoc predvolávať ho na prejednanie štátneho dozoru.

28. Žalobca uviedol, že citované oznámenie z 30. apríla 2015 však nie je administratívnym rozhodnutím v zmysle § 247 ods. 1 OSP s konštitutívnymi účinkami, ktoré by zakladalo menilo, alebo rušilo oprávnenia a povinnosti fyzických a právnických osôb v zmysle ust. § 244 ods. 3 OSP. Z komentára (Jozef Sobihard) k § 60 Správneho poriadku vyplýva, cit.: „...ak budú v prípade oneskoreného odvolania splnené podmienky na obnovu konania alebo preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania, začne druhostupňový orgán takéto konanie z vlastného podnetu. V opačnom prípade oneskorené odvolanie vybaví neformálnym spôsobom.“

29. Konštatoval, že listinou Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania - oznámenie z 30. apríla 2015 žalovaný 2.) nespôsobil žiadnu zmenu oprávnení a povinností, potvrdil ňou iba (podľa názoru žalobcu neoprávnené) platnosť daného stavu. Ten ale bol konštituovaný rozhodnutím žalovaného 1.). Podľa názoru žalobcu za rozhodnutie by bolo možné považovať nanajvýš podnet na obnovu konania, i ten ale vydáva správny orgán z vlastného podnetu a predmetom prieskumu podľa § 250v OSP by tento podnet ani nebol.

III.

30. Žalovaný 1.) sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril vo svojom písomnom vyjadrení z 10. augusta 2016. Poukázal na to, že právny zástupca odvolateľa sa na pojednávaní vo veci 15. júna 2016 nezúčastnil, pričom v odvolaní predkladá nepreukázané tvrdenia.

31. Uviedol, že Pozemkové spoločenstvo Slovenská Ves, ako obhospodarovateľ lesa, ktorého štatutárnym zástupcom je /alebo bol/ odvolateľ je v likvidácii od 1. marca 2014. Odvolateľ, ktorý bol osobou, ktorá v mene spoločenstva vystupovala pred orgánmi štátnej správy si nesplnil povinnosti stanovené zákonom. Likvidáciou pozemkového spoločenstva však nezaniklo vlastníctvo jeho členov k lesným pozemkom a ich povinnosť sa riadne starať o svoj majetok, obhospodarovať ho.

32. Správny orgán odvolateľa stále považoval za kontaktnú osobu k vlastníkom lesných pozemkov uvedených na LV č. XXXX, k.ú. B. a tým aj k zástupcom ich vlastníckej skupiny vedenej v evidencii obhospodarovateľov lesa v okrese Kežmarok. Dôvodil, že všetka pošta bola adresovaná na vtedy známu adresu - Kríková 16, Bratislava. Tvrdenie odvolateľa, že pošta bola adresovaná na adresu Pozemkového spoločenstva Slovenská Ves nie je podľa žalovaného 1.) pravdou, pričom poukázal na doklady v spise.

33. K nezrozumiteľným skratkám a výzvam uviedol, že odvolateľ je povinný mať zabezpečenú odbornú správu lesa prostredníctvom OLH (Odborný lesný hospodár), ktoré ho však nemá. Dôvodil, že sa mohol informovať u orgánov štátnej správy lesného hospodárstva, no ostal pasívny. Neoznámil nemožnosť dostaviť sa k dozoru vykonávanému na jeho lesnom majetku, nepožiadal o zmenu termínu dozoru, neospravedlnil sa - trojnásobne hrubo odignoroval výkon štátneho dozoru. Poukazovaná nemožnosť preberania pošty z dôvodu zmeny adresy (prenajatia bytu na adrese doručovania) je podľa názoru žalovaného 1.) irelevantná, vykonštruovaná a obštrukciou v konaní. Oznámiť túto skutočnosť správne orgánu bolo povinnosťou žalobcu ako obhospodarovateľa lesa, taxatívne uvedenou v § 4 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch. Z uvedených dôvodov navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

IV.

34. Žalovaný 2.) sa k podanej kasačnej sťažnosti písomne vyjadril vo vyjadrení z 10. augusta 2016, v ktorom navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok krajského súdu potvrdil a účastníkom nepriznal trovy konania.

35. Žalovaný 2.) zotrval na dôvodoch, ktoré uviedol vo vyjadrení k žalobe z 3. decembra 2015, pričom poukázal na odôvodnenie krajského súdu a v plnej miere s ním súhlasil. Pri vyslovení záveru súdu, že list žalovaného 2.), ktorý žalobca označil ako nezákonný zásah, má charakter rozhodnutia, žalovaný súhlasil, že podaná žaloba (návrh) v tejto časti nie je dôvodná, keďže nie sú splnené zákonné podmienky na konanie podľa ustanovenia § 250 v OSP.

V.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 <. SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach sťažnostných bodov kasačnej sťažnosti (453 ods. 1 a ods. 2 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je v časti dôvodná.

37. Žalobca v podanej žalobe žiadal, aby krajský súd preskúmal zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného 1.) a zároveň, aby rozhodol o návrhu na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Krajský súd vo svojom rozhodnutí zastavil konanie o žalobe proti rozhodnutiu žalovaného 1.) a zamietol návrh na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Žalobca v kasačnej sťažnosti napadol rozsudok krajského súdu v celom rozsahu.

38. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP).

39. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 2 SSP).

40. Správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 6 ods. 1 SSP).

41. Podľa § 7 SSP písm. a) veta pred bodkočiarkou, správne súdy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

42. Podľa § 252 ods. 1 SSP, žalobca sa môže žalobou domáhať ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy, ak takýto zásah alebo jeho následky trvajú alebo ak hrozí jeho opakovanie.

43. Podľa § 252 ods. 2 SSP, žalobca sa môže žalobou domáhať aj určenia nezákonnosti už skončeného iného zásahu orgánu verejnej správy, ak počas jeho trvania nebolo možné podať žalobu podľa odseku 1 a rozhodnutie správneho súdu je dôležité na náhradu škody alebo inú ochranu práv žalobcu.

44. Kasačný súd posúdil podanie žalobcu ako kasačnú sťažnosť podľa ustanovení Správneho súdneho poriadku, nakoľko podľa názoru senátu najvyššieho súdu žalobca podal opravný prostriedok dňa 12. júla 2017, t.j. za účinnosti nového Správneho súdneho poriadku. Z tohto dôvodu postupoval najvyšší súd ako súd kasačný podľa príslušných ustanovení Správneho súdneho poriadku. Prechodné ustanovenia

SSP v ust. § 491 ods. 1 upravujú, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Prechodné ustanovenia Správneho súdneho poriadku *expressis verbis* neupravujú situáciu, keď po vydaní rozhodnutia krajského súdu za starého režimu Občianskeho súdneho poriadku, počas plynutia lehoty na podanie odvolania nadobudne účinnosť Správny súdny poriadok, a teda samotné odvolanie bude podané už za jeho účinnosti.

45. Kasačný súd uvedomujúc si charakter kasačnej sťažnosti ako mimoriadneho opravného prostriedku na rozdiel od odvolania a vnímajúc aj poučenie krajského súdu, považoval za priaznivejšie pre žalobcu použitie novej právnej úpravy, ktorá umožňuje podanie opravného prostriedku aj proti rozhodnutiu krajského súdu vydanému v konaní o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy, t.j. kasačnej sťažnosti, čo neumožňoval OSP, nakoľko vylučoval podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu krajského súdu (§ 250v ods. 7 OSP) tak, ako v poučení o odvolaní uviedol krajský súd, aj vzhľadom k nesprávnemu právnemu posúdeniu návrhu na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánov verejnej správy krajským súdom.

46. Kasačný súd sa najskôr vyjadrí k výroku o zastavení konania, keď s odôvodnením krajského súdu sa stotožňuje a považuje ho za vecne správny.

47. Žalobca v časti žaloby o preskúmanie postupu a rozhodnutia žalovaného 1.) žiadal, aby krajský súd zrušil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a konanie vo veci zastavil. Krajský súd vo svojej argumentácii zdôraznil, že predmetné rozhodnutie nemožno preskúmať z dôvodu, že žalobca nevyčerpal riadne opravné prostriedky, ktoré zákon umožňuje podať proti vydanému rozhodnutiu. Žalobca síce podal odvolanie, ktoré však bolo podané oneskorene, v dôsledku čoho nadobudlo prvostupňové rozhodnutie právoplatnosť.

48. Rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa bolo žalobcovi prvýkrát doručované neúspešne dňa 16. januára 2015. Dňa 19. januára 2015 bola zásielka po opakovanom doručení uložená na pošte. V zmysle ust. § 24 ods. 2 správneho poriadku, trojdňová lehota na prevzatie zásielky plynie odo dňa jej uloženia na pošte, pričom posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia. Zásielka tak bola doručená dňa 22. januára 2015. Žalobca si zásielku nevyzdvihol ani počas 15- dňovej odbernej lehoty a tak rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. februára 2015. Odvolanie žalobcu bolo doručené až dňa 13. februára 2015.

49. Krajský súd v Prešove rozhodol preto správne a v súlade so zákonom, keď zastavil konanie pre nesplnenie predpokladu súdneho prieskumu v zmysle ust. § 247 ods. 2 OSP, resp. v súčasnosti účinného ust. § 7 písm. a) SSP.

50. Vo vzťahu k druhej časti výroku napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým bolo rozhodnutie o zamietnutí návrhu na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánov verejnej správy, sa kasačný súd nestotožňuje s právnym posúdením veci krajským súdom. Krajský súd posúdil oznámenie žalovaného 2.) s názvom Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania- oznámenie z 30. apríla 2015 ako rozhodnutie, a preto podľa jeho názoru nemožno v tejto časti poskytnúť žalobcovi právnu ochranu v rámci konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánov verejnej správy, nakoľko ide o ochranu pred iným zásahom než je rozhodnutie. Posúdiac predmetné oznámenie žalovaného 2.) ako rozhodnutie, podľa názoru krajského súdu nie je možné postupovať podľa ust. § 250v a nasl. OSP.

51. V tomto smere poukazuje kasačný súd na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžd/27/2012 z 15. marca 2013, ktorý v obdobnej veci uviedol svoj právny názor k oznámeniu správneho orgánu, ak nezistí dôvod na preskúmanie právoplatného rozhodnutia mimo odvolacieho konania, cit.: „Rozhodnutie, ktoré je právoplatné, môže z vlastného alebo iného podnetu preskúmať správny orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený správnomu orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal. Výbavovanie podnetu na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania nepodlieha právnemu režimu zákona č. 71/1967 Zb. Preto ak správny orgán nezistí dôvod na preskúmanie právoplatného rozhodnutia, oznámi túto skutočnosť úradným listom osobe, ktorá podnet (návrh) podala. Takéto

vyrozszenie nepodlieha súdnemu prieskumu.“

52. V súvislosti s vydaným rozhodnutím zároveň poukazuje kasačný súd na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 528/2013-20 zo 7. augusta 2013, ktorý odmietol v tejto veci sťažnosť sťažovateľa a uviedol, cit.: „Ústavný súd v prvom rade poukazuje na právnu úpravu § 65 a nasl. Správneho poriadku upravujúcu proces preskúmania rozhodnutia mimoodvolacieho konania. Z právnej úpravy je zrejmé, že konanie o preskúmanie rozhodnutia mimoodvolacieho konania je mimoriadnym opravným prostriedkom a začína sa buď ex offio, alebo na základe podnetu tretej osoby a je začaté dňom, keď správny orgán urobil voči účastníkovi prvý úkon (§ 18 ods. 2 Správneho poriadku). V prípade, ak správny orgán po podaní podnetu tretej osoby nezistí dôvod na preskúmanie rozhodnutia mimoodvolacieho konania, oznámi to osobe, ktorá podnet podala, len úradným listom, nevydáva o tom rozhodnutie... Všeobecné súdy pri podaní každého návrhu a žaloby sú povinné skúmať, či predmetné podanie spĺňa zákonom predpísané náležitosti pre daný druh podania ako podmienky konania. Procesné posúdenie písomnosti z pohľadu splnenia zákonných predpokladov pri žalobách v správnom súdnictve je conditio sine qua non preto, aby všeobecný súd mohol vo veci konať. V tejto súvislosti si dovoľujeme dať sťažovateľovi do pozornosti najmä možnosť postupu podľa piatej hlavy piatej časti OSP.“

53. Z vyššie citovaných rozhodnutí vyplýva, že oznámenie správneho orgánu o tom, že nezistil podmienky pre preskúmanie právoplatného rozhodnutia mimo odvolacieho konania nemá povahu rozhodnutia a ako zdôraznil Ústavný súd Slovenskej republiky, právnej ochrany je možné sa domáhať práve postupom podľa piatej hlavy piatej časti OSP, s čím sa stotožňuje aj senát najvyššieho súdu.

54. Kasačný súd dospel k záveru, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec, keď zamietol návrh na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánov verejnej správy z dôvodu, že ide o rozhodnutie a nie iný zásah orgánov verejnej správy, na ktorý sa vzťahuje postup podľa ustanovení § 250v a nasl. OSP, resp. v súčasnom právnom režime podľa ustanovení o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy v zmysle ust. § 252 a nasl. SSP.

55. Odvolací súd na základe vyššie uvedených úvah a citovaných zákonných ustanovení dospel k záveru, že krajský súd o zastavení konania rozhodol vecne správne, preto kasačný súd v tejto časti zamietol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú v zmysle ust. § 461 SSP a vzhľadom k dôvodnosti kasačnej sťažnosti v časti týkajúcej sa nezákonného zásahu zrušil rozsudok krajského súdu v zmysle § 462 ods. 1 SSP z dôvodu ust. § 440 ods. 1 písm. f) a písm. g) SSP bez toho, aby pristúpil k hmotnoprávnemu posúdeniu žaloby.

56. Úlohou krajského súdu po vrátení veci bude posúdiť žalobu na konanie o ochrane pred iným zásahom orgánu verejnej správy a vysporiadať sa so vznesenými námietkami žalobcu v podanej žalobe.

57. Podľa § 469 SSP, ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, krajský súd aj orgán verejnej správy sú viazaní právnym názorom kasačného súdu.

58. Súčasne krajský súd v novom rozhodnutí opätovne rozhodne o náhrade trov konania vrátane trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

59. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.